

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

גיליון 38

אוגוסט 2018 | אב ה'תשע"ח

משפחה חדשה

גליה גל־אלברט

מיכאל זץ

יורם חורש

סילבי יפרח

מורן לוי

דויד מנשה

מיכל סנונית

גולן עזאני

נורית צדרבוים

יעל רן



גיליון 38 מתחיל...



בגיליון הקודם קראנו על קצר משפחתי. בגיליון הנוכחי אנחנו ממשיכים בענייני המשפחה מכיוון אופטימי יותר.

בגיליון זה תוכלו לקרוא על הולדת המשפחה, בכל מובן ומשמעות. תמצאו כאן יצירות שמתארות את הרגע הזה שמעניק משמעות לשלט שעל הדלת: סיפורים ושירים על הזוגיות והילדים שיצרו משפחה, על אימוץ ומציאה של בית חדש, על אנשים זרים שהפכו למשפחה ועל סוגים חדשים של משפחות שנוצרו בחלוף השנים ועם התפתחות החברה האנושית.

קריאה מהנה,
אלירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.



שורשים

שבת בבקר
 כל האשר שלי
 מתנקז לסלון.
 קרן אור ראשונה,
 כמה תמונות על הקיר,
 האשה שאתי
 ברקע איזה שיר ילדים,
 והם
 השורשים שלי.





בערה

כָּל הַלֵּילָה נָשְׂרוּ כּוֹכָבִים מִשָּׁמַיִם
לְתוֹךְ שְׁמֵלְתִי
וְהֵייתִי נִבְעָרֶת וְהֵייתִי בּוֹעֶרֶת
כָּאֵשׁ בְּשָׁמַי קִיץ בְּרוֹכִים.

וּמַעֲשִׂים שְׁלֹא עָשִׂיתְ אֶתָּה
וּמַעֲשִׂים שְׁלֹא הַעֲזִיתִי אֲנִי
עָשׂוּ בְּנוֹ הַכּוֹכָבִים,
וְרַק לָעֵת בִּקְרַם מְצֹאוֹנִי הַשּׁוֹמְרִים
וְהִבִּיאוּנִי פֶתַח בֵּיתִי.

וּמְהֵרָתִי לְסַגֵּר אֶת הַדֶּלֶת
וְלָתֵת בַּחֲלוֹן סִימָנִים
שְׁאֵהֶיָה גַם מִחַר בּוֹעֶרֶת
לְקִרְאתְךָ עַד קֵץ הַיָּמִים.

תְּבַרַךְ אֱלֹהִים בְּכִשְׁפֶיךָ
אֵיךְ נָשְׂרוּ כּוֹכָבִים לְחִיקִי
נִבְעָרֶת בְּלֵהֵט שְׁפָתֶיךָ
בּוֹעֶרֶת כָּאֵשׁ תָּמִיד.





דילמה

יְכַלְתִּי לְמַלְא חֶדֶר שְׁלָם
בְּגוֹיְלֵי הַכְּתוּבִים
קְדוּשִׁים בְּעֵינַי
הֵם תּוֹרַת חַיִּי.

יְכַלְתִּי לְהַמְשִׁיךְ
וּלְמַלְא דִּירָה שְׁלָמָה
מְזוּזוֹת־מְזוּזוֹת שִׁירֵי
אֲשֶׁר פָּנּוּ מִקוֹמָן
לִילְדֵי.

יְכַלְתִּי לְעֲלוֹת עַל גְּדוֹתַי
אֲנִי וְדָמָן כְּתָבִי
לְעַמֵּד בְּקֶרֶן זְוִית
וְלַתְהוֹת...
וְלַתְהוֹת...

הָאֱלֹה אוֹ אֱלֹה
בְּנֵי ?



פרפרים

כִּיז כֶּךָ וּבִיז כֶּךָ
 שְׁנַיִם
 שְׁחָלְפוּ
 מִצָּאֵנוּ אוֹתְךָ וְאוֹתִי,
 וְהָיָה לָנוּ יָם
 שְׁנַחֲצָה לְשָׁנַיִם,
 וְהָיְתָה יַבְשָׁה
 לְהַנִּיחַ עָלֶיךָ רַגְלִים,
 וּבְתוֹךְ מַעְגָּל
 רָצְנוּ רִדְפָנוּ
 טוֹיָנוּ
 קוֹרִים דְּקִים וְשְׁקוּפִים
 וְהָיְינוּ לְגֵלָם
 נִרְדַּמְנוּ סְמוּכִים
 וּבִבְקָר־בִּבְקָר הִגַּחְנוּ פְתָאִם
 בְּכַנְפֵי פְרָפְרִים.





לי-אל

אמא, מה אני שומע?
אמא, מה אני רואה?
אמא, למה אני בוכה?
אמא, את פה?

אם יש אלהים הוא צריך להיות בך.
אם יש מלאכים הם חגים חרש סביבך
אם חלום הוא צבע
אם שיר הוא תפלה
אז אני, אמך, שפחה לתקנה.

ואיזה עולם ארוור זה שבו אם ובנה מנתקים
אתה רואה סופה מטרפת
בשכילי זה טפטוף גשמים
אני קולטת שקט, אתה הלום מלחמה.

איך אתה בני, חלומי, משאלתי, לא באמת אתי
חומת ברזל קפואה, בצורה
אבעט בה, אשרט, אטיח ראשי באותה אימה
אסלל דרכי אליך, להושיט לך יד
לחבק נשמתך, להרגיע
אתה לעולם לא תהיה לבד.



אם יש אלהים חייב הוא להיות בך
אם יש מלאכים הם יעטפו בדידותך
אם חלום מתמזג למציאות
אם שיר אומר אהבה
אז אני משוררת הכותבת בדמעות אדמות בשכילך.

ואיך אסביר עולם מתעתע שכזה
איך אתמלל מלחמות? שנאת חנם, התנפצות חלומות?
תמימותך שברירית, שפתיך צחות, טהורות
מתחננת נפשי לאותו אל שאתה נושא את שמו
נעה בין כפירה להשתטחות כנועה
הנח לי להבין אותו
תן לי לנשם שעה בעולמו.

אם יש אלהים, בני, הוא בנך
אם יש מלאכים הם ישנים במטתך
אם חלום הוא תעתוע
אם חמלה היא דמיונית
אז אתן לדמדומים להופיע
ומנוחה תשקט בקיומי.

אמא, אני צוחק.
אמא, אני לידך.
אמא, אני יכול.
אמא, אני אוהב.

שירה

נבראת אתך מחדש,
 העולם נגלה אלי
 בצבעי ילדות ישנים.
 נבראת אתך מחדש,
 בהתולי צחוק מרעישים, אמתים.
 נבראת ברגעי התבוננות זכים,
 רגעי אשר.





בליל הסדר

אָבא אָחד אָב
אָבא אַחר אָם
אָני בַּיִנְיָהֶם הַבֵּן,
בַּבַּיִת הַזֶּה
מֵאֵד מְשַׁעֲמִים.

אָמא אַחת אָב
אָמא אַחֶרֶת אָם
וְאָני בַּיִנְיָהֶם הַבֵּן
הַמֶּלֶךְ שְׁלָהֶם
לוֹמֵד לְהֵלֵךְ
לְאַט־לְאַט
וּלְעֶצְבֵן.

אָמא אַחת אָם
אָמא אַחֶרֶת גַּם כֵּן
אָבא גֵר עִם הַשָּׂכֵן
לָהֶם יֵשׁ בַּת
אָני מִבְּקָר בְּשַׁבָּת.

בְּלֵיל הַסֵּדֶר הָיִינוּ
אָבוֹת עַל בָּנִים
רַבְעִים וְשִׁלְשִׁים
וְלִמְדָנוּ שְׁלֵהִיּוֹת הוֹרִים
זֶה לֹא עֲנִיָן שֶׁל מִין
זֶה רַק תְּפִקִּידִים.





צועדים שלושה

צועדים שלשה במסדרונות
ראשי, אבי ובני
ואני.

לפני עמום וזועם וכואב, הולם
לב אבי המפורר ואחרי
בני עומד ממרר,
כחולם, עצוב וזר
ומפר.

לפעמים, לבדיי לבדי,
אני הולך לחפש את אבי בצ'הב
של תמונות ישנות ולפעמים
עם עצמי, אני מושיט יד
לבני, והוא שקוף ואורידי
עוטרף עתיד
דמיוני.

ונחפז אבי אחרי ונעצר בני לפני
להאחז שניהם לפסע
אל תוכי, למצא את
פני.



תשיעי מימין

אין הרבה מדפים בבית. ההורים טוענים שזה לא יעיל במדינה כמו שלנו שצוברת כל כך הרבה אבק, ובכלל הם לא רואים עניין בלהציג לראווה מה שאפשר להטמין בתוך ארון או להשחיל למגירה. אז יש רק שניים, שני מדפי עץ פשוטים על הקיר שמוביל למסדרון, ועליהם ספרים. על העליון ספרים עבריים או מתורגמים שמתפרשים מימין לשמאל ומאל"ף ועד תי"ו, ועל התחתון ספרים בלועזית שמאורגנים באותו האופן מהכיוון השני. אימא התעקשה על הסידור הזה, בעוד אבא סבר שנכון לדרג מהספר הגבוה לנמוך. זאת לא ספרייה ציבורית, הוא אמר לה לא פעם, אין שום ערך לכזאת חלוקה. אפילו העז יום אחד והראה לה כמה יפה כשיש חזות גבהים אחידה, אבל היא והספרים בשלה.

כשאני שוכבת על הספה בסלון אני מקבלת נקודת תצפית קצת עקומה אך מספקת: אוסטר, אורוול, אורן, באר, בלו, ברדוגו, שניים גרוסמן, גרסיה-מרקס. כאן תמיד אני משתהה. אולי זה משום שמעולם לא צלחתי את הספר הזה שנמשך כמו מאה שנים ומורגש כמו בדידות; ייתכן גם שזה המראה שלו שמושך אותי, המראה המרופט הבלוי, הזר כל כך בנוף הספרים יפי הכריכה. לא אשכח את היום שבו אבא הוריד אותו מהמדף, מהסיבה הזאת ממש. הוא לא נראה טוב, הסביר לאשתו, איזו צורה יש להראות כזה דבר?

בערב כבר הופיע הספר שוב במקומו, ובזאת, כך הבנו, נסגר העניין.

אבל מעבר לכול, אני מניחה שהרקע הוא שמביא אותי להתעכב על הספר הקולומביאני. והרקע נחשף לו לאטו. תחילה אמרו לי ההורים שהספר סחף אותם לקרוא לי גבריאלי; לאחר מכן סיפרו על הנסיעה לקולומביה ואיך נדהמו למצוא אותו בגרסתו העברית, מונח בלי דורש כבר שכונתי. אימא הייתה חייבת לקחת אותו איתה כמובן, וכל הדרך נתקעה בין דפיו במקום להסתכל בנוף; לבסוף – ואולי כבר מאוחר – גילו לי שבאותו הרגע ממש שבו אימא קראה: "גזע צאצאים שנידון למאה שנות בדידות, לא ניתנת לו הזדמנות שנייה על האדמה", וחתמה את הספר – הודיעו להם שכל הביורוקרטיה הושלמה.

ההורים לא חזרו עם הרבה דברים מקולומביה, רק עם הספר ואיתי.

לפעמים כשאני שוכבת על הספה בסלון ומסתכלת בו ככה עקום, אני תוהה למי היה שייך קודם ולמה השאירו אותו סתם כך זרוק, ואיך הגיע דווקא לידיים האלה מכל הידיים כולן, ומה היה קורה אילולא לקחו ואם יש מישהו שתוהה בחזרה. אחר כך ממשיכה: דאל, דה לוקה, דיקנס, האדון, המינגווי.



סוכה

בְּנִיתִי לִי סֹכָה
 כְּמוֹ שֶׁסֹּכָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת
 וְאֲנִי אוֹהֵב.
 הַקִּירוֹת לֹא יִכְלוּ לְרוּחַ
 הַשָּׁטוֹת שֶׁנִּכְנָסָה בֵּי.
 הַיְסוּדוֹת הָיוּ אֵי שֶׁל יְצִיבוֹת
 אַחֲרָת.
 הַגַּג הָלַף בְּשֵׁל חוֹרֵף
 שֶׁלֹּא הִשְׁכִּיל לָבוֹא בְּזִמְנָ.
 הַקְּשׁוּטִים
 נִכְנְעוּ לְמַצַּב הָרוּחַ וְהוֹסְרוּ
 כְּאִפְסוֹר לְעֵת עָרֵב.
 הַקִּמְתִּי סִכּוֹת הַרְבֵּה
 לְדַעַת אֲשֶׁר
 לֹא קִיָּם
 עַד שֶׁ
 הַקִּמְתִּי בֵּית.



*** על האושר בהקמת בית ומשפחה.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עיצוב גרפי: רובי גורדון



<http://motiv-magazine.co.il>



<http://facebook.com/motiv.magazine>



<http://bit.ly/motiv-youtube>



<http://instagram.com/motiv.magazine>



אנו מזמינים אתכם לקחת חלק בגיליון הבא שלנו.

גיליון 39 של מוטיב יראה אור בעוד כחודש, ונושא: "אלהים אֲדִירִים".

יש המאמינים שאלוהים יצר את האדם, ויש הטוענים שהאדם יצר את אלוהים.
כך או כך, נראה שלכל אחד ואחד תפיסה אחרת של אלוהים.

אלוהים הבורא, אלוהים השולט, אלוהים הגומל והמעניש, אלוהים המתגלה או הנעלם, אלוהים ששומע את תפילותינו,
אלוהים שקיים רק בדמיונות של אחרים, אלוהים כדמות או אלוהים כמושג וכרעיון.

ספרו לנו מהו או מיהו האלוהים. איזה סוג של קשר יש לכם איתו? מהו אלוהים בעבורכם, ומה אתם בעבורו?

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה עד לתאריך 20/8/2018 לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.